

meget skal der til, for lykkelig at være."

Saaere meget skal der til for at varme hjertet udenfra og gøre det lykkeligt, naar det ikke har gnisten inde i sig, som varmer og lyser gennem bekymringerne, kaster al modstand til jorden og viser vej, hvor det er mørkt. Alt det kan nemlig en liden gnist, bare en liden gnist ind i mennesket gøre, mens de flammende lys udenfor, de lystige løjer, det mest blændende kunstværk, den genialeste tanke neppe formaar at jage bort en ængstelig bekymring for dagens krav, hvis den netop sidder der og formårker vor pande.

Man er nødt til at gribe til symbolet, naar man paa en enkel maade vil forsøge at forklare sjælelige ting, men naar det drejer sig om en saa eftertragtet og meget omtalt ting som lykken, maa man vel vogte sig — symbolet er en farlig ting at omgaas, det fører saa ofte til platheder. Saaledes er den lille gnist ind i en, den som betinger lykken, meget oftest og ret benævnet kjærlighed. Den som føler sig trist og tung, faar det raad, at han skal „glaa kjærligheden rum i sit hjerte."

Nu vil jeg først spørge om en ting: Hvor mange mennesker er der vel, som ikke med glæde gir efter for sin kjærlighed, gir den saa meget rum, den bare vil forlange, naar den først har sat sig ned hos nogen og gør ham en mand, en kvinde, et barn, en mor, en far dyrebar og elsket? Hvor mange er vel de, som ikke med sorg strider imod, naar denne kjærlighed paa en eller anden maade dør hen eller fravistes dem? Somme Ibsenske mennesker forholder sig anderledes, men de Ibsenske mennesker er undtagelsesmennesker. Den, som føler sit hjerte varmet af den umiddelbare kjærlighed, han ved saare vel, at der skal lidet til for „lykkelig at være". Og hans instinkter tilsier ham at bevare den gnist, som er alt livs trang. Men ejer han den ikke, da er det lige saa haabløst at si til ham uden videre: „elsk!" som det er haabløst at si til træerne i vinteren: „sæt blad!". Alle levende mennesker kan elske og alle levende træer sætte blad, men de gør det ikke, før tiden er inde og de ydre betingelser tilstede.

Derfor vil jeg ikke kalde gnisten — det saare lidet, som skal til — for bare kjærlighed og intet andet. Ja, man har endog talrige eksempler paa, at mennesker, som elsker, slet ikke er lykkelige.

Jeg vil ikke kalde den kjærlighed, ikke nøjsomhed, ikke sundhed; jeg ved kun, at den maa straaale ud indenfra, — kanske er den selvlysende, kanske kun et støvgran i sollyset, thi selve støvet blir lysende i solen. Men det maa man ha paa det rene med sig selv, at de ord er sande: „Hvor saare lidet skal der til, for lykkelig at være."

Har du gnisten, saa vogt paa den som paa den hellige ild, og har du den ikke, saa søg den, søg den altid: thi det gælder om dit liv, at du finder den.

R. K.
(af Nylænde).

Ægteskabets Fremtid.

Af

Mme. Schmahl i Etische Kultur.

De flygtige Forhold, hvor det blot er den sanselige Drift, der forener Mand og Kvinde, kan man ikke nævne med Ægteskabets højhelige Navn. Ægteskabet kræver, at man lever Livet sammen, at den ene støtter den anden, og at Faderen hjælper Moderen med Børnene.

Eduard Westermarck.

For Kvinden er Ægteskabet Hovedsagen. Lad os bringe Retfærdighed ind i dette Forhold.
Emile Accollas.

Af alle Angreb paa nedarvede Institutioner fortjener Angrebene paa Ægteskabet især Opmærksomhed. Det Problem fremstiller sig da for os af sig selv: Vil det for det vordende Samfund blive muligt at bevare Ægteskabet i dets nuværende Form?

Sociologerne besvarer Spørgsmaalet paa forskellig Maade. Der er dem, der forlanger Afskaffelsen af det lovlige Ægteskab og i Stedet for dette „den fri Kjærlighed"; der er andre, der kun forlanger „Retfærdighed i Ægteskabet". Mange, der har studeret Spørgsmaalet, forlanger, at Manden ved Lov skal have den videst gaaende Ret over Hustruen og hendes Formue. I Følge deres Teori om Individets uindskrænkede Rettigheder lærer Anarkisterne den fri Kjærlighed og støtter sig derved til Kvindens økonomiske Interesse og til Retten til at forene sig uden Mellemkomst af nogen som helst Lovens Tjener, kun efter Lidenskabsens Drift. De hidstigste Angreb paa Ægteskabets gamle Form gøres i Kvindeemancipationens Navn. Disse Forkæmpere for Kvindesagen er enige om Maalet: Ægtefællers Lighed overfor Loven, men de er uenige om Midlet. For det ene Parti synes det en let Sag at afskaffe Ægteskabet og erklære, at man ikke gifter sig for at faa Børn; det andet Parti synes, at det vilde være uforeneligt med Lovene for Familiens Trivsel, da denne kun er mulig paa Grundlag af Ægteskabet.

Medens det ene Parti støtter sig til økonomiske Grunde for at angribe det lovlige Ægteskab, benytter den anden Part sig af samme Grunde for at tilbagevise den fri Kjærlighed.

Den ene priser den fri Kjærlighed, hævde, at det kun er den sanselige Drift, der skal forene to Mennesker, og at dette er et Anliggende af fuldstændig privat Natur, hvorfor man ikke behøver at aflægge Regnskab.

Den anden siger: vel maa der indrømmes Kjærligheden den største Plads i Ægteskabet, men det er at miskende dennes sande Natur, om man gør den afhængig af den sanselige Drift. En obligatorisk og offentlig Ceremoni Festlighed udøver en for Kvinden gunstig Indflydelse, mens man derimod, ved at taale hemmelige Forbindelser, vil støtte Udsævelser med alle deres for Slægten saa skæbnesvangre Følger og fremhjelpe Polygamiet.

Skønt økonomiske Grunde ikke er Grunde af første Rang, saa bliver de

det dog ved Forholdenes Magt i denne Sag.

Lad os derfor først og fremmest undersøge disse Grunde.

Bebel skriver, og vi anfører hans Ord, da de udgør den socialistiske Skoles Program:

Kvinden skal i det ny Samfund være socialt og økonomisk uafhængig. Hun staar ved Mandens Side som fri, som hans Lige, hun er Herre over sin Skæbne.

Herre over sin Skæbne og uafhængig af Manden! Man spørger uvilkaarlig, om dette ogsaa er alvorlig ment, om nogen virkelig tror, at der vil komme en Tid, hvor Kvinden er uafhængig af Manden, eller hvor Mændene selv er Herre over deres Skæbne og uafhængige af hinanden.

Og de syge, de svage, Børnene, de gamle, — vil de ikke findes i „det ny Samfund"?

Det er ikke vanskeligt at se, hvor bedragerisk denne Tale er, hvor bedærende end denne Teori klinger. Dog maa man ikke lade den upaaagtet, thi den vil komme til at skade Kvindesagen derved, at den bringer Kvinden i et endnu mere trykkende Afhængighedsforhold end det nuværende lovlige Ægteskab.

Om man ser bort fra de romantiske Fraser til Gunst for den fri Kjærlighed og de teatraliske Angreb paa Ægteskabet, bliver det ikke vanskeligt at udfinde, at Kvindens, ligesom Arbejderens, Stilling staar i nøjeste Forbindelse med Arv og Ejendom. Arbejderne er ved sine til Organisation utilstrækkelige Midler, sin mangelfulde Dannelse og Disciplin afhængig af Kapitalisten; Hustruens Afhængighed overfor Manden er begrundet i hendes fysiske Svaghed og i Moderskabet. Den Dag, da Arbejderen har overvundet Hindringen for sin Emancipation og det er lykkedes Kvinden at forandre sine fysiske Forhold, opfører for begge Aarsagerne til deres økonomiske Afhængighed.

Arbejderens Skæbne ligger i hans egen Haand. Saaledes er det derimod ikke med Kvinden: for hende har Naturen selv trukket Grænserne.

For usædvanlig kraftige Kvinder, som ikke har Børn og heller ikke denne instinktmæssige Drift til at grunde et Hjem, som er ejendommeligt for næsten alle Slags Kvinder, for disse kan der muligvis gives en fuldstændig Uafhængighed. Men det er kun Undtagelser, og med Hensyn til Menneskehedens Fremtid kan man ikke en Gang regne dem for en ideel Type. Da disse Kvinder ikke fortsætter Slægten, maa deres Type uddø, og det bliver de svage Kvinder med de stærke moderlige Instinkter, som opretholder Racen. Det vilde altsaa være disse Kvinder med det moderlige Instinkt, der maatte hengive sig til den fri Kjærlighed og føde Børn.

Hvorfra vil dog disse Kvinder, uden at blive afhængige enten af Stat, Kommune, eller den enkelte Mand (Barnets Fader), faa deres og deres Børns Ophold i den Tid, da de selv intet kan fortjene?

(Fortsættes).

Berigtigelse.

I sidste Nummer er der indløbet en Fejl, som bedes rettes. Frk. Anne Bruun er valgt til Medlem af Hovedbestyrelsen for Danmarks Lærerforening med en Majoritet af 188 (ikke 400) Stemmer.

Nyt og gammelt.

Fra Fuglelivet.

Paa en Bondegård i Midtjylland havde Storkemoderen i Fjor Sommer lagt tre Æg og lavet sig til at rugedem ud. Imidlertid spillede Tjenestekarlen i Gaarden hende det Puds, at han borttog det ene Æg og lagde et Andæg i Stedet. De tre Æg blev udrugede paa samme Tid, men næppe havde Storkemoderen set den lille Skifting, der var kommen ud af Andægget, før han stillede sig op foran Storkemoderen, og nu opstod der en langvarig og højroset Underholdning, der endte med, at Storkemoderen fløj bort. Kort efter kom han tilbage med fem Storke, og under vedvarende Knebren hakkede de den uheldige Hunstork saa længe med deres spidse Næb, at den tilsidst faldt ned af Taget. Utvivlsomt har Storkemoderen troet, at Storkemutter havde lagt Andægget og derved vist, at hun havde været ham utro.

En lille Heltinde.

Fram fortæller: Annie Erickson, en 12aarig Datter af en Farmer nær Beaton, Kittson Co., Nord Dakota, var om Lørdagen i forrige Uge alene hjemme med sine to Aar gamle Tvillingsøstre, da Prærieilden nærmeste sig Huset. Resolut svøbte hun de smaa ind i et vaadt Tæppe, kastede sig med dem paa Familiehesten, som til alt Held var hjemme, og red af Sted for at finde et Tilflugtssted. Af Sted bar det i rasende Fart. Et Sted maatte de sætte igennem et 200 Yards bredt Flammehav. Netop som hun tænkte, at hun havde naaet en sikker Plads, slog Vinden om, blæste Flammerne lige imod hende og antændte Græsset under hendes Fødder. Der var over to Mil til den nærmeste Bæk, og Annie skønte, at hvis hun ikke naaede did før Flammerne, vilde baade hun og de smaa omkomme. Efter svære Strabadser naaede hun endelig frem til Plum Creek og havde netop faaet kastet sig og Børnene i Vandet, da Flammerne indhentede dem. Hun blev en Del forbrændt, men de smaa, som var indsvøbte i Tæppet, slap uskadt fra det. Da den rytterløse Hest naaede Beaton, blev den genkendt som Ericksons, og en Afdeling Mænd satte afsted for at anstille Undersøgelse. Da de naaede Plum Creek, fandt de Annie og hendes Tvillingsøstre.

„Naa, Smaapiger, hvorfor glider I ikke?"

Eller:

„Se en Gang, alle Smaapigerne er helt forfrosne!"

Eller:

„Hør, Smaapiger, kan I allesammen springe over mig?"

En af dem, et Barn oppe fra Gaarden*), en lille Pige paa ti Aar med forskellige mærkelige Evner, begynder imidlertid at skille sig ud fra de andre Pigebørn; det er den eneste, som vore Elever behandler som deres Lige, som en Dreng, men med et let Anstrøg af Høflighed, Overbærenhed og Tilbageholdenhed.

II.

Lad os tænke os, at Skemaet i Dag hyder paa Stavning i nederste Klasse, Indenadslæsning i anden og Matematik i tredje Klasse.

*) Her menes den Gaard, hvor Godsets Folk bor.

Læreren kommer ind i Skolestuen. Paa Gulvet ligger alle Børnene i en Bunke, hvinende og skrigende:

„I knuser mig! I knuser mig!"

Eller:

„Lad være at trække mig i Haaret!" osv. — osv.

„Piotre Mikhailovitch!" raaber en Stemme fra Bunden af Bunken op til Læreren, „sig til dem, de skal lade mig være!"

„God Dag, Piotre Mikhailovitch!" raaber nogle andre uden at holde op med deres Støjen.

Læreren tager Bøgerne frem og uddeler dem til dem af Børnene, der har fulgt ham hen til Skabet. De Elever, der ligger øverst i Bunken, forlanger deres Bøger. Lidt efter lidt bliver Bunken mindre og mindre. Ved at se Bøgerne i de fleste af Kammeraternes Hænder løber de sidste hen til Skabet og raaber!

„Giv mig! . . . Og giv mig! . . . Giv mig den Bog, jeg havde i Gaar! . . . Jeg vil have Koltzev" osv.

Hvis der er et Par Stykker, som i Kampens Hede endnu ruller omkring paa Gulvet, skal de andre, der allerede sidder paa Bænkene med Bøgerne i Hænderne, nok raabe til dem:

„Hvorfor kommer I ikke? Man kan ikke høre Ørenlyd! Nu er det nok!"

De stridende underkaster sig; ganske forpustede tager de deres Bøger og sætter sig, men ikke uden at sparke lidt med Benene i det første Øjeblik, indtil Ophidselsen har lagt sig. Kampiveren svinder og Læseiveren begynder at herske i Klassen. Med den samme Fyrighed, hvormed han for et Øjeblik siden trak Michka i Haaret, læser han nu i Koltzev; Munden staar halvt aaben; de smaa Øjne straalere; han har ikke Sans for andet end sin Bog. Nu koster det lige saa megen Anstrengelse at rive ham bort fra Bogen som før fra Kampen.

De sætter sig, hvor de har Lyst: paa Bænkene, Bordene, Vindueskarmene, paa Gulvet, i Lænestolen. Smaa-

pigerne sidder altid samlede. Venerne fra den samme Landsby, især de smaa, — Kammeratskabet er størst blandt dem. — sætter sig altid ved Siden af hverandre. Saa snart en af dem har valgt en eller anden Krog, kommer alle hans Kammerater, puffende sig frem eller krybende under Bænkene, hen og sætter sig Side om Side med ham, idet de ser sig om med et Udtryk af Glæde og Tilfredshed, som om de havde fundet deres Livslykke ved at sidde netop dér. Den store Lænestol, som staar midt i Skolestuen, uden at man ved, hvordan den er kommen der, er Genstand for det almindelige Begær. Saa snart en har faaet den Ide at sætte sig i den, er der en anden, som blot paa hans Blik har gættet sig til hans Hensigt; begge styrter derhen, og nu kommer det an paa, hvem der vinder Sejren. Den behændigste breder sig i Stolen; Hovedet naar langt fra op til Kanten af Stoleryggen, men han læser meget